

Podsumowanie kontroli planowej przeprowadzonej w siedzibie Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (IZ FEWiM)

Instytucja kontrolująca	Departament Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej
Instytucja kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie realizujący zadania Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
Termin kontroli	13-15 maja 2025 r.
Cel kontroli	<p>Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.</p> <p>Celem kontroli było potwierdzenie istnienia i stosowania w IZ FEWiM procedur zawartych w Opisie systemu zarządzania i kontroli oraz Instrukcji Wykonawczej w odniesieniu do następujących kluczowych wymogów (KW) dotyczących systemów zarządzania i kontroli określonych w załączniku XI do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. :</p> <ul style="list-style-type: none">• KW 1 Odpowiednie rozdzielenie funkcji oraz pisemne uzgodnienia dotyczące sprawozdawczości, nadzoru i monitorowania zadań delegowanych instytucji pośredniczącej;• KW 2 Odpowiednie kryteria i procedury wyboru operacji;• KW 4 Odpowiednie weryfikacje zarządcze, w tym odpowiednie procedury kontroli spełniania warunków finansowania niepowiązanego z kosztami i uproszczonych metod rozliczania kosztów;• KW 6 Wiarygodny system elektroniczny (obejmujący połączenia z systemami elektronicznej wymiany danych z beneficjentami) służący rejestrowaniu i przechowywaniu danych do celów monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego weryfikacji i audytów, obejmujący odpowiednie procesy zapewniające bezpieczeństwo, integralność i poufność danych oraz uwierzytelnianie użytkowników;• KW 7 Skuteczne wdrożenie proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych.

Zakres kontroli i zalecenia pokontrolne

KW 1 Odpowiednie rozdzielanie funkcji oraz pisemne uzgodnienia dotyczące sprawozdawczości, nadzoru i monitorowania zadań delegowanych instytucji pośredniczącej

Zalecenia:

1. Zaleca się wdrożenie rozwiązań mających na celu zapewnienie zachowania zasady rozdzielności funkcji pomiędzy obszarem naboru i oceny WoD, a obszarem weryfikacji zarządczych (weryfikacji wniosków o płatność), w odniesieniu do Z-cy Dyrektora FS i dostosowanie IW IZ (w tym załączników do IW IZ) w tym zakresie.
2. Zaleca się uzupełnienie treści Upoważnień/Pełnomocnictw dla Dyrektora/Z-ców Dyrektora w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych (EFRR/FS/ROPS), o zapisy gwarantujące realizację zadań Departamentu z zachowaniem zasady rozdzielności funkcji pomiędzy obszarem wyboru operacji a obszarem weryfikacji zarządczych, w tym z uwzględnieniem pełnionego zastępstwa przez Dyrektora/Z-ców Dyrektora w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych (EFRR/FS/ROPS).
3. Zaleca się w ramach procedury odwoławczej EFRR wdrożenie odpowiednich rozwiązań, tak aby osoby/stanowiska, które były zaangażowane w proces naboru i oceny WoD, jak również w przypadku Dyrektora EFRR/Z-cy Dyrektora EFRR (ZD3), którzy nadzorują (w tym w wyniku zastępstwa) komórki odpowiedzialne za weryfikacje zarządcze, ww. stanowiska nie dokonywały żadnych czynności w ramach procedury odwoławczej.
4. Zaleca się w ramach procedury odwoławczej prowadzonej w ROPS, wdrożenie odpowiednich rozwiązań zapewniających, aby Kierownik BNWiM-ROPS, który pełni funkcję Przewodniczącego KOP i akceptuje dokumenty sporządzone na etapie oceny WoD, nie brał udziału w ramach procedury odwoławczej tego WoD, co powinno zostać odzwierciedlone w IW IZ, przy czym dodatkowo należy dostosować zapisy IW IZ w odniesieniu do osób wykonujących poszczególne działania (nadzór i podpisywanie dokumentów) w procedurze odwoławczej w celu dostosowania do przyjętej w IZ praktyki.
5. Zaleca się uzupełnienie IW IZ o obowiązek podpisywania Oświadczenia o bezstronności przez wszystkie osoby biorące udział w procesie (w ramach wyboru operacji i weryfikacji zarządczych) i objęcie tych oświadczeń weryfikacją zgodnie z przyjętą w IZ metodyką.
6. Zaleca się uzupełnienie wzoru Oświadczenia o bezstronności o odniesienie do konfliktu interesów, o którym mowa w art. 61 rozporządzenia finansowego.
7. Zaleca się dostosowanie IW IZ do stosowanej w IZ praktyki w zakresie czynności dokonywanych przez Kierownika BB-EFRR/Dyrektora/Z-cę Dyrektora EFRR, zgodnie z deklaracją IZ.

KW 2 Odpowiednie kryteria i procedury wyboru operacji

Zalecenia:

1. Zaleca się zachowywanie należytej staranności i rzetelności przy sporządzaniu Protokołu z prac KOP/Protokołu z negocjacji ustnych.

KW 4 Odpowiednie weryfikacje zarządcze, w tym odpowiednie procedury kontroli spełniania warunków finansowania niepowiązanego z kosztami i uproszczonych metod rozliczania kosztów

Zalecenia:

1. Zaleca się zachowywanie należytej staranności i rzetelności przy sporządzaniu dokumentów w ramach weryfikacji WnP.

KW 6 Wiarygodny system elektroniczny (obejmujący połączenia z systemami elektronicznej wymiany danych z beneficjentami) służący rejestrowaniu i przechowywaniu danych do celów monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego weryfikacji i audytów, obejmujący odpowiednie procesy zapewniające bezpieczeństwo, integralność i poufność danych oraz uwierzytelnianie użytkowników

Zalecenia:

1. Zaleca się, zgodnie z deklaracją IZ, uzupełnienie IW IZ o procedurę w zakresie przeprowadzania okresowych przeglądów uprawnień, w tym, weryfikacji aktualności terminów obowiązywania uprawnień oraz odbierania uprawnień osobom, które nie świadczą już pracy, zmieniły jednostkę organizacyjną, są długotrwale nieobecne w pracy.

KW 7 Skuteczne wdrożenie proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych

Zalecenia:

1. Zaleca się uzupełnienie obowiązujących procedur, w tym Regulaminu Komitetu Monitorującego FEWiM (KM FEWiM), w zakresie weryfikacji udziału członków KM FEWiM w posiedzeniach KM FEWiM pod kątem wystąpienia powiązań, w odniesieniu do składanego formularza zgłoszenia na dane posiedzenie KM FEWiM, przynajmniej na podstawie próby (w tym przyjęcia odpowiedniej metodyki doboru próby), ze wskazaniem stanowisk/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za weryfikację, baz danych wykorzystywanych do weryfikacji, jak również formy jej dokumentowania.
2. Zaleca się uzupełnienie Regulaminu KM FEWiM w zakresie możliwości dokonania zgłoszenia przez innych członków KM FEWiM lub inne uprawnione instytucje, w uzasadnionych przypadkach, np. od sygnalistów, doniesień medialnych lub kontroli uprawnionych instytucji, jak również uzupełnienie obowiązujących procedur w zakresie zadań związanych z weryfikacją zgłoszeń konfliktu interesów, ze wskazaniem stanowisk/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za weryfikację, baz danych wykorzystywanych do weryfikacji, jak również formy jej dokumentowania.
3. Zaleca się dostosowanie zapisów Regulaminu KM FEWiM dotyczących zgłaszania konfliktu interesów oraz potencjalnego konfliktu interesów przez członków KM FEWiM do stosowanej praktyki w tym zakresie, jak również uzupełnienie zapisów Regulaminu KM FEWiM w zakresie rejestrowania w rejestrze i przechowywania zgłoszeń dotyczących konfliktu interesów (zarówno potencjalnego konfliktu zgłaszanego za pośrednictwem wzoru określonego w zał. nr 4 do Regulaminu KM FEWiM, jak również konfliktu interesów zgłaszanego za pośrednictwem formularza zgłoszenia na dane posiedzenie Komitetu), a w przypadku zgłoszenia potencjalnego konfliktu interesów (okoliczności, które mogą stanowić konflikt interesów) sposobu prowadzenia weryfikacji (ze wskazaniem stanowisk/komórek odpowiedzialnych za weryfikację, baz danych wykorzystywanych do weryfikacji), jak również formy jej dokumentowania.

